

JUDr. Vladimír Stiborík

O p o n e n t s k ý p o s u d e k

na disertační práci JUDr. Petry Gřivnové

- I. Oponentský posudek se týká disertační práce studentky doktorského disertačního programu Právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze JUDr. Petry Grívnové, která byla vypracována na téma „ Zásada legality a oportunity v českém trestním řízení “.
- II. Doktorandka předložila rozsáhlou vědeckou práci týkající se jednoho z nejožehavějších, ale též i jednoho z nejsložitějších témat českého trestního řízení. Jedná se o téma významného praktického dopadu, jehož řádné teoretické pochopení a zpracování de lege ferenda může značnou měrou přispět k uvažovaným rekodifikačním trestního práva procesního.

Přestože uvedená problematika i při své složitosti není příliš rozsáhlá, o nutnosti řádné přípravy k jejímu zpracování svědčí i to, že autorka musela prostudovat velké množství související literatury (108 položek na seznamu), přičemž velká část z této literatury nebyla přeložena do češtiny a bylo nutno ji studovat v originále.

- III. Disertační práce je systematicky rozdělena do pěti základních kapitol. V první z nich se autorka zabývá obecnými otázkami pojmového vymezení legality a oportunity a činí dílčí závěr, jímž se sama přichyluje na stranu zastánců zásady legality, nikoli však ve své absolutní podobě, nýbrž za současného prosazení prvků oportunity, který při garanci rovného zacházení s obviněnými je schopen zajistit funkční chod trestní spravedlnosti. S tímto předběžným závěrem se oponent shoduje a dodává, že takto pojatým vymezením zkoumané problematiky si autorka vytvořila praktický nástupní prostor pro své vědecké zkoumání.
- IV. Ve druhé kapitole se autorka zabývá historickým vývojem zkoumaných zásad v právu platném na území České republiky za posledních 150 let. Jedná se o úplný výčet právních úprav včetně jejich patřičného vývojového zhodnocení. Přestože je tato část práce víceméně historicky popisná, její pochopení vede k pochopení všech vlivů, na základě kterých vznikala naše současná právní úprava, a na podkladě výkladu jednotlivých pojmů v jejich historickém kontextu pak lze snáze činit závěry, které autorka činí v páté části práce.
- V. Třetí část práce je věnována zásadě legality v platných procesněprávních předpisech. Nejedná se však pouze o citace ze zákona, autorka staví problémy do funkčního pořadí tak, aby je následně mohla porovnat z hlediska mezinárodního kontextu, ale i tak, aby vypointovala své úsilí o vlastní závěry (část pátá) poukazy na legislativní aktiva i pasiva. Funkčně zařazuje teoretické citace, kterými zpřehledňuje některé praktické nedostatky platné právní úpravy.

- VI. Velmi zajímavou a z hlediska srovnávací právní vědy i velmi cennou je další část práce (kapitola IV.), která se zabývá popisem vybraných zahraničních právních úprav.
- VII. V páté části práce autorka na základě tezí, na nichž je postavena uvažovaná rekonstrukce trestního práva procesního (ale i hmotného), sumarizuje svá předchozí zjištění a činí závěry, odpovídající svým dílčím předchozím myšlenkám. Z tohoto hlediska pak disertační práce překračuje rámec běžné teoretické stati, ale činí si ambici být i teoretickým východiskem pro uplatnění svých závěrů v praxi. K těmto závěrům oponent nemá zásadních připomínek, stejně jako k celkovému vyznění práce učiněné v samotném závěru.

* * * * *

Disertační práci doktorandky JUDr. Petry Gřivnové lze celkově hodnotit jako velmi zdařilou. Autorka shromáždila velké množství odborných materiálů, které použila jako premisy pro vlastní závěry. Práce nejenže obsahuje souhrn poznatků k velmi závažné a složité problematice, ale tyto poznatky jsou i tvůrčím způsobem využity k prezentaci vlastních závěrů. Nelze vytknout ani žádnou z vědeckých metod poznávacích i srovnávacích, učiněné závěry nepodléhají subjektivismu a jsou vždy opřeny o poctivé zkoumání jevů. Práce je kvalitní i po jazykové stránce.

Podle názoru oponenta je práce přínosným materiálem pro procesněprávní vědu trestního práva, a to nejen pro ucelenost shromážděných informací, ale zároveň pro vytvoření poctivé základny pro budoucí praktické využití koncentrovaných poznatků pro budoucí rekonstrukci trestních předpisů. Uvedenou práci považují svým obsahem i způsobem zpracování za plně způsobilý podklad k ústní obhajobě. Přináší řadu nových poznatků, má vysokou informační hodnotu a podává ucelený obraz o zkoumaném jevu.

Doporučuji proto, aby po úspěšné obhajobě disertační práce byl JUDr. Petře Gřivnové udělen titul „ doktor “ (Ph.D.).

V Praze dne 13. listopadu 2007

JUDr. Vladimír Stibořík
předseda Vrchního soudu v Praze

